

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

De quinque gradibus perfectorum in vita spirituali. Cap. xj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Iohan. 14. 6.

Matt. 11. 29. Psal. 127. 2.

Gregor. 1. mor.

Tobia 12. 13.

Psal. 128. 1. 2.

Iob 31. 37.

viam nostram, imò ipse, qui est via, veritas, & vita.] duos A nobis ostenderit vias suas, mansuetudinem, & humilitatem, per quas post ipsum ambulemus, eiusque vestigia sequamur, dicens: Discite a me, quia mitis sum, & humilis corde.] Isti re vera labores manuum suarum manducabunt, & quia manducabunt beati sunt, & bene sibi erit. Labores manuum suarum comedunt, quia, cum studio virtutum, & prædicationis cura honorem, aut laudem humanam non querant, quod proprium est superbiorum, & arrogantium, sed solam diuinam laudem exquirant, suis laboribus, tanquam cibis delicatis viuunt, nutriuntur, & spiritu sanctitatis intransantur. Ob id autem beati sunt in spe, quia & felicitatem suorum laborum præmium accipiet. Bene illis erit, cum præmium, quod in terra detrectarunt, in caelo possidebunt.

Non est autem hoc loco sistendum, sed ultra progrediendum est, ut scilicet, qui didicerunt humiliari, discant & sustinere. Solet enim quandoque contingere, eos, qui sanctè vixerunt, & alios suo exemplo, & doctrina iuuauerunt, non solum à malis, sed etiam à bonis, bono zelo, licet non secundum scientiam, persecutionem pati, suarum virtutum contemptum videre, suorum laborum obmurmurationes audire.

Quintus ergo gradus in vita spirituali proficientium est, si patientiam habeant, & detractiones, irrisiones, deiectiones mansuetè sustineant. Hoc autem maioris perfectionis esse quam si inter laudationes fratrum, & gratitudinem prælatorum labores virtutum teneret, docet Beatus Gregorius de Sancto Iob, dicens: Notum erat, quia seruire Deo inter dona noverat, sed dignum fuit, ut districtio seueritatis inquireret, utrum deuotus Deo inter flagella permaneret.] Et sane non magnum mihi videtur laborare inter eos, qui nos laudant, & benefacere illis, qui nos amant, laudibus extollunt, & propter bona à nobis suscepta gratias referunt, sed valde magnum erit si inter persecutiones, & contemptus, & detractiones, incepto virtutum seruiore, non lassescamus, neque locum nostrum deseramus. Igitur tu, qui ad quartum huius vite gradum euectus, in afflictione contristatus es, in persecutionibus cecidisti, in detractionibus defecisti, concipe animos, surge iterum, & captos labores prosequere. Quia enim acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tætaribus probaret tescis inter mala, & afflictiones in bono perseveras, verbis Psalmi sequentis poteris gloriari, sic tota animi deuotione decantans. Sæpe expugnauerunt me à iuuentute mea, etenim non potuerunt mihi.] In iuuentute expugnatus es, hoc est, in statu proficiendi, qui iam pueritiam incipientium excessit, status autem iuuentutis, tempus est vitium, & fortitudinis, atque adeo tempus victoriæ. Ita adimplebis illud Iob: Per singulos gradus meos pronuntiabo illum, & quasi principi offeram eum.] Nam in hoc gradu sine dubio difficiliore, & pleno laboribus, virtutem non deferens, innocentie tue sententiam, à Domino suo tempore ferendam pronuncias, & ipsi summo principi offers, dum ab illo omnia bona te habere cognoscis.

De quinque gradibus perfectorum in vita spirituali.

CAPVT XI.

Vt prædictos gradus vite spiritualis ascēdit, & ex amore Dei omnia, quæ diximus, opera virtutis exercet, tanquam in charitate radicatus, atque fundatus, potest vocari perfectus.

Nam perfectus est, (vt in sequenti tractatione dicemus) qui perfectam charitatem assequitur. Manifestum est autem tantum sui ac rerum terrenarum despectionem, tantam virtutum omnium excellentiam, tantam humilitatis, & patientie plenitudinem, sine perfecta charitate haberi non posse. Præsertim cum scriptum sit: Patientia opus perfectum habet.] Sed qui ita perfectus est, adhuc habet maiorem altitudinem spiritualis vite, ad quam Dei beneficio valeat ascendere, quam illi in quinque gradibus distributam proponimus.

Primus est, cum anima, orationis ac familiaritatis diuinæ secretum ingreditur, mente cum celestibus spiritibus commoratur, ac cum summo caelorum rege nouit miscere colloquia. In hoc gradu constituta, o bone Deus, quantum potest in sanctitate proficere, & se ipsam in dies magis, ac magis attollere. Hic externas occupationes minime necessarias deserit, colloquia cum hominibus, quæ vitari possunt, sine dispendio charitatis derelinquit, vt hanc nobilissimam occupationem orationis teneat, totoque intellectu, & affectu suo sponso dulcissimo copuletur. Hic, magnitudine huius diuinæ communicationis concepta, & omnibus temporalibus rebus spreis, sola spiritualia, & diuina concupiscit, his acquirendis intendit, illa in ore versat, mente reuoluit, & occupationibus ex obedientia, aut ex necessitate susceptis, prudenter immiscet. Hic, anima iam magis in oratione versata, sensuum ac spiritus operationes distinguit, cogitationem à ratione, & rationem ab intelligentia distinguit, Lumen naturale à supernaturali, amorem cordis ab amore voluntatis, & vno nomine, à corporalibus spiritualia discernit. Hic, consolationum differentias intelligit, & quæ à natura ipsa tenentur, atque benigna, aut à maligno spiritu immixta, aut ab Spiritu sancto prærogata sit, non difficulter aduertit. Nec non inter motus internos discrimen constituit, & quæ tentatio aduersarij sit sub specie boni, quæ verò inspiratio ab auctore bonitatis procedens, diuina luce persufa cognoscit. Hic aliquando ita species corporeas derelinquit, vt Deum sine corporali imagine contempletur, sine praua cognitione diligit, & intra se ipsam iugiter æternum regem inspicit, adoret, & colat illum in spiritu & veritate. Hæc omnia dona Dei, & alia innumerabilia in hoc vite spiritualis gradu animæ conceduntur, non semper omnia, sed nunc ista, nunc illa, quæ Dominum adorans, & silens prætereo. ne in res mihi vix auditas, & non experientia cognitatas, sed in sanctorum voluminibus lectas, insolenter irrumpam. Hunc certè gradum sanctus propheta suspirabat cum pennis colubæ deposcebat, vt volaret, & requiesceret, cum diuinam familiaritatem sitiens dicebat: Sitiuit anima mea ad Deum fortem vitium, quando veniam, & apparebo ante faciem Dei.] Hic & Abacuc cupiebat, illis verbis: Ingrediatui putredo in ossibus meis, & subter me scaeat, vt requiescam in die tribulationis, vt ascendam ad populum accinctum nostrum.] Ego diem tribulationis, omnem hanc vitam mortalem intelligo, in qua tranquillitatem habeo, cum inter populum accinctum, id est, inter vitos orationi deditos, & ad omnia bona expeditos requiesco. Hic denique sequas Psalmus denotat, dum regius vates de profundis suæ vilitatis clamat, suam orationem exaudiri postulat, & aures Domini attentas ad audiendum suum desiderium exposcit.

Non tamen putandum est tantam donorum copiam, & bonorum magnitudinem animæ attribui, vt in illis tanquam in fine sui cursus conquiescat, sed tunc, vt prædicta mortificationis, ac virtutum opera suauiter perferat, tum vt in quatuor sequentes gradus venire

Iacob. 1. 4.

Psal. 43. abac. 3. 16.

Psal. 129. 1.

contendat. Secundus itaque est, si in otio orationis, aut in labore occupationis anima consolatione non querat, suauitatem non cupiat, commodum, honorem, aut aliud creatum non exoptet, sed soli Deo placere desideret. Hoc autem diuinum beneplacitum, non solum in statu vite, sed in singulis, que agit, aut cogitat; non tantum intentione communi sed affectu quodam peculiari, ex quo singula actiones procedant, sincerissime inquirat. Quem gradum tunc assequitur, cum ad orationem, & actionem, ad laborem & requiem, ad sumptionem cibi, & castigationem corporis, ad honorem admittendum, & ignominiam sustinendam: & breuiter, ad quidais aliud gratum, vel aduersum, solo actuali desiderio diuinæ gratiæ permouetur. Ita scilicet, ut cum silet, & loquitur; cum manducat, aut ieiunat; cum dormit, aut vigilat, dicat, & verè dicat. Domine, in hoc opere, siue iucundo, siue amaro, non me ipsum quero, sed tibi placere, & tuam exequi voluntatem exopto. Nec immeritò hunc gradum reliquis præcedentibus altiore fecimus, & post omnes illos collocauimus, quia tam mortificationis opera, & virtutis studia, quam orationis exercitia extollit, & perficit, & mentem incredibili exornat puritate. Quid enim proderit si te ipsum abstinentia conficias, flagellis dilanies, virtutum labore fatiges, & orationis dulcedine perfruaris; si te ipsum interim quæras, propriam voluntatem secteris, & Domini beneplacitum prætermittas? O quoties (inquit Richardus) ipsam veritatem, non pro veritate, sed pro vanitate quærimus, & inuentam veritatem, non in veritate, sed ad vanitatem diligimus, & quod miserimum est, in verbis vite ad mortis lucra negotiamur.] Ne ergo tantum detrimentum opera nostra patiantur, auulescamus oportet singula opera ad Deum per breuè orationem, & sincerissimam oblationem dirigere; illud Laurèrij Iustiniani sine obliuione seruantes. Enitendum est, ut in primordio saltem cuiuscumque operis, dirigatur oratio, & diuini suffragij imploratio. Quia sicut militem procedere ad conflictum non congruit, sine armorum protectione; ita neque homini Christiano absq; orationis munimine aliquid agere licet. Egredientem igitur de hospitio, atmet oratio, regredientem de platea comitetur, cum ambulante ambulet, cum operante collaboret, ne prius corpusculum requiescat in strato, quam anima precibus reficiatur. Qui hanc sincerissimam intentionem in omnibus tenet, optime potest de se dicere; Domine, non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei; neque ambulauit in magnis, neque in mirabilibus super me. Illius namque cor non exaltatur, qui proprium honorem auersatur; illius oculi non efferuntur, qui gloriam humanam non cupit; ille non ambulat in magnis, neque in mirabilibus super se, qui appetit Deo placere in omnibus, & non magnus, nec mirabilis reputari. Vnde Augustinus hunc locum interpretans, ait; Nihil aliud significare nisi; Non sui superbus, nolui quasi in mirabilibus innotescere hominibus, nec quæsiui aliud supra vires meas, vnde me apud imperitos iactarem.]

Iam ad tertium gradum properandum est, quem anima tunc est adepta, quando omnia diuina obsequia, siue ad actionem, siue ad contemplationem referantur, ingenti spiritus feruore perficit, neque à diligentia, & impetu mundanorum, quo suas voluptates, suos honores, aut opes aucupantur, se superari sinit. In cæque illud Pauli apparet impletum: Qui cumque spiritu Dei aguntur, iam filij Dei sunt. Neque enim ipsa in bonis operibus iam videtur agere, aut se mouere; sed ab spiritu diuino agi, & in omne

A bonum magno impetu ferri. Hunc gradum mihi videtur expressisse Bernardus, si eius verba, non tantum de orationis stadio, sed de quouis bono opere intelligantur. Alij (inquit) trahuntur, qui possunt dicere: Trahe me post te. Alij dicuntur, qui dicunt: Introduce me rex in cellaria tua. Alij rapiuntur, sicut Apostolus raptus est ad tertium cælum. Et primi quidem felices, qui in patientia sua possident animas suas. Secundi feliciores, quia ex voluntate sua confitetur ei. Tertij felicissimi, qui in profundissima Dei misericordia, quasi quodam modo sepulta iam arbitrij sui potestate, in diuitias gloriæ, in spiritu ardoris rapiuntur, nescientes, siue in corpore, siue extra corpus, hoc solum scientes, quod rapti sunt. Qui itaque ad bonum rapiuntur, & ad voluntatem diuinam implendam ingenti spiritus feruore raptantur, hunc tertium perfectorum profectum, Deo dante, susceperunt. Quem Seraphim ille terrestris, aut homo verè cælestis Franciscus, post impressa sibi Christi vulnera, in se ipso nobis representabat, cum ad suos ita dicebat. Incipiamus, fratres, seruire Domino Deo nostro, quia vsque nunc parum profecimus. Et tunc (ut inquit eius filius Bonauentura) flagrabat desiderio magno ad humilitatis redire primordia, ut leprosis, sicut à principio ministraret, corpusque iam præ labore collapsum reuocaret ad pristinam seruitutem. Proponebat Christo duce, se facturum ingentia, & fatiscens membris, spiritu fortis, & feruidus, nouo sperabat certamine de hoste triumphum. Neque enim languor, vel desidia locum habet, vbi amoris stimulus semper ad maiora perurget. Tanta autem in eo carnis ad spiritum erat cõcordia, tanta obedientiæ promptitudo, quod cum ille ad omnem nitetur sanctitate pertingere, ipsa non solum non repugnaret, sed præcurrere nitetur. O verè beatus vir, qui post tot labores, tanto spiritus feruore incitabatur, ut suo Domino deseruiret. Et, ô infelices nos, qui cum nondum viam spiritus ceperimus, iam vacationem à laboribus querimus, & in itineris initio lassescimus. Illorum, qui ad hunc gradum peruenerunt, vox est. Memento, Domine, David, spiritualis scilicet viri, & omnis mansuetudinis eius, qua in aduersis etiam tibi subiecitur.

D Memento, inquam, eius, ut vota sua impleat, & desideria concepta perficiat, quæ omnia in tuum obsequium referuntur. Nam ita intus totæ gloriæ desiderio succenditur; ita appetit proficiendi inflammatur, ut sæpe magna firmitate statuat, se nunquam ingressurum in tabernaculum domus suæ, neque ascensurum in lectum stratus sui, donec inueniat locum tibi Domino, & tabernaculum Deo Iacob.

Ex hoc tertio feruoris gradu ad quartum enitendum est peruenire, qui sine dubio est multò præstantior. Hic autem gradus est, perfecta in diuino beneplacito (ut vocant) resignatio, & sincerissima in omnibus cum Dei voluntate concordia. Quem ille iam tenet, qui magna præstare volens, nec valens, aut corporis imbecillitate pressus, aut occupationum mole oneratus, aut obligatione status impeditus; & videns hoc esse à diuina voluntate dispositum, sua manet in infirmitate quietus, sua impossibilitate contentus. Vellet quidem cum martyribus mille tormenta, & acerbissimas mortes perferre, cum Apostolicis viris vniuersum peragere orbem, & omnes nationes barbaras ad Christum adducere. Cum cõfessoribus, corpusculum perpetua inedia, & afflictatione domare, & flagrorum, ac aliarum asperitatum acerbitate cõficere. Cum virginibus pugnas demomon sustinere, & grauissimas tærationes superare. Vellet semper Deum cogitare, cælestia meditari,

Ber. ser. 3. de ascensione.

Bonauent. in vita, c. 14.

Psal. 31. 1.

Richard. de erud. in sermo. bon. c. 3.

Laur. Ia.

Psal. 130. 1.

Aug. com. in psalm. 130.

Roma. 8. 14.

amore sui creatoris inflammari, & nec cum hominibus conuersari, nec res creatas videre, nullam salutis, aut vitæ corporalis curam habere, neque corporis necessitatibus deseruire. Et tamen propriæ imbecillitati se accommodat, communibus religionis occupationibus vacat, hominum colloquia necessaria, aut vtilia admittit, negotia suæ vocationis, aut instituti non abhorret, diuina deserit, à celestibus, & supernis descendit, manducat, bibit, dormit, & intermissione vacat, vt corporis incolumitati cõsulat, & sanitatem conseruet, quia istam esse Domini voluntatem aduertit. Vellet tandem, & summè optaret ob gloriam Dei, magnus esse cum magnis, & vitam omnino cœlestem agere: sed quia videt aliam esse dispositionem Domini, sustinet libenter paruulus esse cum paruulis, & illis ingentibus domis carere, ad quæ aspirauerat, & mente conceperat. Hoc est non tantum voce, sed corde quoque; & vita dicere: *Fiat voluntas tua*] qua nulla est maior, nec perfectior oratio. Nam hoc dicere, nihil aliud est, (vt ait Cassianus) quàm, vt sint homines similes angelis, & sicut voluntas Dei ab illis impletur in cœlo; ita etiã hi, qui in terra sunt, non suam, sed eius vniuersi faciant voluntatem.] Qui verò istam adepti sunt in omnibus prosperis, & aduersis, cum diuina voluntate concordiam, illius versuculi dulcedinem experiuntur: Ecce quàm bonum, & quàm iucundum habitare fratres in vnum.] Qui namque sunt isti fratres, nisi Christus, & iustus? (neque enim erubuit nos fratres vocare, ille qui noster est, & creator & Dominus) sed in vnum Christus, & iustus habitant, quando iustus Christi voluntati plenè subiectus, nihil aliud appetit, nihil quærit, nisi quod in suum bonum ille disposuit.

Tandè anima his omnibus lotionibus incipientium purificata; his proficientium indumentis ornata; his ditata perfectorum monilibus, meretur ad postremum, & quindecimum vitæ spiritualis gradum peruenire: vt scilicet vnus spiritus cum Deo facta, cum semper intra seipsam præsentem habeat, illiq; sine intermissione, intellectu, & affectu cohereat. Et quemadmodum oculis creata lustrâtes, in omnibus lucem vident, quasi vniuersis rebus adhærētē, eisque vt videantur tributentem, ita anima perfecta in omnibus, quæ videt oculis, quæ audit auribus, quæ manibus perficit, aut cogitatione pertractat, illam diuinam lucem, aut fontem omnis luminis intuetur, illum adorat, & veneratur, illum intimè diligit, què omnium vitam & pulchritudinem esse cognoscit. Tunc neque pulchritudine creaturarū allicitur, neque horrore, & fœditate turbatur, quia in illis non tam illas, quàm creatorem aduertit, cuius cõspectu inescata nullius rei amore, vel odio distrahitur. Qui hunc gradum est assequutus, intelliget illud Salomonis: Sapientis oculi in capite eius; stultus in tenebris ambulat.] Et rursus illud: Ego os regis obseruo, & præcepta iuramenti Dei: Ne festines recedere à facie eius.] Os enim regis obseruare est, semper oculos mentis in Dei vultum intendere. Et habere in capite oculos, est, considerationem nostram in Christum caput nostrum defigere. Vnde Gregorius: Oculi sapientis in capite eius: quia videlicet sapiens quisque illum tota intentione considerat, cuius se membrum esse per fidem pensat.] Et ad hanc perfectionem quærendam, & exoptandam vltimus Psalmus gradualis inuitat, dum ait: Ecce nunc benedicite Dominum omnes serui Domini. Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri: in noctibus extollite manus vestras in sancta, & benedicite Dominum.] Illud enim nunc, in quo benedicendus

A est Dominus, tota hæc vita est, statera momento comparata: Et illæ noctes in quibus manus in sancta sunt extollendæ, dies nostri sunt propter fidei obscuritatem noctes appellati; quas noctes, qui in iugi Domini memoria, & amore occupauerit, illam cõsequetur benedictionem, quam versuculus postremus promittit: Benedicat te Dominus ex Sion, qui fecit cœlum, & terram.]

B Hi sunt gradus vitæ spiritualis, & felicissimi nos, si omnes conscenderimus, quoniam beatus homo, ô Domine, cuius est auxilium abs te, non ob aliam profectõ rationem, nisi quia ascensiones posuit in corde suo. Sed nos infelices, imò etiam beati, si ascendere nitimur, & in hoc labore, atque conatu vitam impendimus. Tunc namque iure optimo viri spirituales appellabimur, quia non vitam carnis sequimur, sed ad vitam spiritus aspiramus. Quamuis enim (vt inquit Leo Papa) spe salui facti sumus, & corruptibilem adhuc carnem, mortalẽque gestemus; rectè tamen dicimur in carne non esse, si carnales nobis non dominentur affectus, & meritò eius rei deponimus nuncupationem, cuius nõ sequimur voluntatem.] Tunc vitam agimus nostro statu minimè indignam, quia illas scaldas curamus ascendere, & ad illum finem peruenire, cuius gratia religionem ingressi sumus, & mundum reliquimus.

C *Quòd terminus vitæ spiritualis, & graduum eius est vita in perpetuum duratura.*

CAPVT XII.

VI in cõscendendis his vitæ spiritualis gradibus occupantur, & eo modo, quem diximus, suam vitam instituit, optimè sibi poterit illud Pauli de Domini benignitate arrogare in carne ambulantes, non secundũ carnem militamus.] Quia non carnalia, & mundana sequuntur: sed celestes thesauros perfectionis inquirunt. Hi te vera manet in Christo, tamquam membra viua, à quo gratiæ abundantissimæ influxum recipiunt: Quia ambulat (vt inquit Ioãnes) sicut ille ambulauit.] Hoc quippe nihil aliud est (vt ait Prosper Regiensis Episcopus) nisi cõtemnere omnia prospera, quæ Christus contempsit, non timere aduersa, quæ pertulit, libenter facere, quæ fecit; fieri docere, quæ docuit; sperare, quæ promisit; & sequi, quò ipse præcessit.] Sequi autem Dominum, quò ipse præcessit, nihil aliud est, nisi nos huius vitæ spiritualis præsidio illam beatã promereri vitam, cuius gratia conditi sumus. Nam spiritualis vita profectõ via est ad perpetuam vitã, cuius viã Dominus ipse dignatur esse imperator & ductor. Ob quod beneficium propheta regius gratias agit ex intimo cordis affectu. cum ita ait: Notas mihi fecisti vias vitæ.] Nas enim esse vitæ spiritualis vias, quas nobis Dominus demonstrauit, Ambrosius in hunc modum expressit. Notas mihi fecit vias vitæ. cum me docuit fidem, misericordiam, iustitiam, castitatem. his enim peruenitur itineribus ad salutem. Et licet nos in resolutione corporum mortis vmbra circundet, tamen gressus suos vita nõ deserit; sed inter ipsas medias inferni leges, incunctatè Christi virtutibus ambulamus.

E Vitæ ergo spiritualis actiones, viæ sũt illius vitæ, quem speramus, quia non nisi viuendo spiritualiter ad illam felicem vitam peruenimus. Et vt has vitæ

Matth. 6
10.
Cassian.
col. 9. cap.
19.

Psal. 132.
1.

Eccles. 2.
14.
Eccles. 8. 2.

Greg. 16.
mor. c. 3.

Psal. 133.
1.

Psal. 83.
6.

Leo ser. 1.
de resur-
rectione.

2. Cor. 10.
3.

1. Ioan. 2.
6.

Prosp. 2.
de vita
contemp.
c. 21.

Psal. 115
19.
Amb. ser.
74. in na-
tali mar-
tyrum.